

REŞAT AYSU' NUN NİHAVEND SAZ SEMAİSİNİN UD ÖĞRETİMİNDEKİ TEMEL DAVRANIŞLARA YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ

H. Serdar ÇAKIRER¹

ÖZET

Geleneksel Türk müziği saz eserleri ve etütler ud öğretiminin yönlendirilmesinde temel faktörler arasında yer almaktadır. Ud öğrencileri bu saz eserlerini ve etütleri kullanarak yeteneklerini ve ud çalma tekniklerini geliştirmekte, pekiştirmektedirler. Bu açıdan belirleyici bir öneme sahip olan Saz eserlerinin ve etütlerin seçimi ve uygulanmasında, ud öğretiminin en verimli biçimde gerçekleşmesini sağlayacak bir yaklaşım içerisinde hareket edilmesi gerekir. Çalışma betimsel bir modelle ve belgesel tarama yöntemi göz önüne alınarak yapılmıştır. Bu araştırmada, Reşat Aysu' nun Nihavent Saz Semaisi' nin, ud öğretimindeki temel davranışların mevcudiyeti ve ud öğretiminde kullanılabilirliğinin incelenmesi amaç edinilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda, Reşat Aysu' nun Nihavent saz semaisinin, ud eğitiminin belirli evrelerinde ud için gerekli birtakım teknik becerileri geliştirici unsurları taşıması bakımından ud öğretiminde kullanılabilir olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Saz semaisi, Ud, Ud eğitimi.

¹ Yrd.Doç.Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, KONYA, serdar_1966(at)hotmail.com

CONTENT ANALYSE OF RESAT AYSU'S NHAVENT SAZ SEMAI AS FOR BASIC SKILLS IN UD INSTRUCTION

ABSTRACT

Traditional Turkish music instrumental Works and etudes are the fundamental factors in ud teaching. Students of ud are able to develop and reinforce their skills by using these instrumental works and etudes. Therefore while choosing and applying this instrumental works and etudes which have a significant importance, it is required to move in the most productive way to teach ud instrment.

The study was conducted with a descriptive model and document-scanning method. In this study, it is aimed to examine that the existence of basic behaviors and availability of this behaviors in ud instruction of Reşat Aysu' s Nihavent saz semai. As a result of research carried out it was determined that Reşat Aysu's Nihavent saz semai can be used for ud instruction in terms of both having basic behaviors and availability of this behaviors which are important for developing technical skills on some certain levels of ud instruction.

Various music education schools, various kinds of instrumental works has begun to use in ud instruction for technical and musical developmend of ud. Today, before and after the period of republic there are lots of saz semai's for ud and the other Classical

Keywords: Saz semaisi, Ud, Ud instruction.

Çakırer, S. "Reşat Aysu'nun Nihavend Saz Semaisi Ud Öğretimindeki Temel Davranışlara Yönelik İçerik Analizi". *idil* 5.20 (2016): 275-292.

Çakırer, S. (2016). Reşat Aysu'nun Nihavend Saz Semaisi Ud Öğretimindeki Temel Davranışlara Yönelik İçerik Analizi. *idil*, 5 (20), s.275-292.

GİRİŞ

Klasik Türk müziğimizin önemli çalgılarından olan ud önceleri eşlik çalgısı olarak kullanılırken, Cumhuriyetin ilanı ile birlikte yeniden yapılanma sürecinde eğitim-öğretim yapılan kurumlarda eğitimi verilir duruma gelmiştir. Ud, artan ilgi ve icrasına yönelik metotların yazılması ile birlikte günümüzde konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Müzik eğitimi bölümleri' nde müfredatları olup eğitimi verilen bir çalgı konumuna gelmiştir. Ud eğitiminde teknik ve müzikal açıdan gelişmeyi sağlamak için metotlar içerisinde yazılmış çeşitli etütler haricinde klasik Türk Çalgı Müziği için yazılmış longalar, medhaller, oyun havaları, sirtolar ve özellikle saz semaileri de sıklıkla kullanılmaktadır.

Saz semaileri genellikle Mevlevi ayinleri veya Klasik Türk müziği konserlerinin sonlarında longa, medhal veya sirtolarlardan sonra icra edilen saz müziği eserleridir. Hemen hemen her bakımdan peşrevler ile benzerlikler göstermektedir. Gerek hane-teslim ilişkisi, gerekse yarım karar tam karar yerleri bakımından tamamen peşrevler ile aynı kurallara bağlıdır. Ancak peşrevlerden farkları saz semailerinin ilk üç hanelerinin 10/8'lik aksak semai usulü, dördüncü hanenin ise 3/4, 6/8, 6/4 gibi usullerle bestelenmiş olmasıdır. Dördüncü hanenin bestekarın arzusuna göre farklı bir usulle bestelenmesi bir kural olarak kabul edilmektedir (Özkan, 1998, 81).

Klasik Dönemde ve günümüzde teknik ve müzikal açıdan oldukça ileri düzeyde ve geliştirici birçok saz semaisi bulunmaktadır. Bu saz semaileri arasında Reşat Aysu'nun bestelemiş olduğu Nihavent saz semaisi, ud icracısını teknik ve müzikal açıdan geliştirmeye uygun olması bakımından ve bu unsurlar dikkate alındığında eğitsel ud eseri olarak görülmüştür.

Reşat Aysu' nun Hayatı ve Nihavent Saz semaisi'nin Genel özellikleri:

Reşat Aysu 1910 yılında İstanbul Bakırköy' de dünyaya gelmiştir. Orta öğrenimini Darüşşafaka lisesi'nde tamamlamıştır. (Özalp, 1986, 170)

Reşat Aysu, hem Türk hem Batı Musikisinin çeşitli formlarında eserler vermiş büyük bir bestekârdır. Çok parlak ve yüksek kalitede eserler

vermesinde güçlü bestecilik yeteneğinin yanı sıra çok iyi nota bilmesi ve ilk kez dinlediği bir eseri hiçbir saza ihtiyaç göstermeksizin notaya alabilmesinin büyük katkısı vardır. Reşat Aysu'nun en önemli eserleri, hiç şüphesiz, bestelediği saz semaisi ve peşrevleridir. Bu eserlerin tümü, Türk Musikisi usulleri ile bestelenmiştir. Fakat melodiler alışılmışların dışındadır ve bestekârın, uzun yıllar üzerinde çalıştığı Türk ve Batı Musikilerinin bir sentezidir. Reşat Aysu'nun eserlerinin ilk icracısı Erol Sayan'ın deyimini ile bu eserler, çağımızın çok ilerisindedir (Bardakçı, 1983 den Akt. Helvacı, 33).

Reşat Aysu'nun bestelemiş olduğu Nihavent saz semaisi, özellikle mızraplı saz çalanlar için bir ölçü sayılmaktadır ve klasik Türk Müziği'nin enstrümantal formdaki başyapıtlarından biridir olarak görülmektedir.

Ud Eğitimindeki Temel Tekniklere Yönelik Kuramsal Açıklamalar

Ud eğitiminde temel teknikler denilince, çalgının tutuşu, mızrap tutuşu, mızrap teknikleri, legato (Bağlı Çalma), spiccato (kesik çalma), flageolet (flajöle), glissando (kaydırarak), çift ses gibi kavramlar akla gelmektedir.

Çalgının tutuşu:

Çalgı eğitimi müzik eğitiminin temel alt basamaklarından biri olmaktadır. Bireyin üst çalgısını düzeyde çalabilmesi, bir takım kavramları ve temel davranışları layıkıyla yerine getirebilmesi ile mümkün olmaktadır. Bu kavramların en başında gelen bireyin çalgısının doğru duruş, oturuş ve tutuşunu bilmesidir. Ud eğitiminde de ilk önce verilecek en temel davranış da bu doğru oturuş ve tutuş olmaktadır.

Ud oturarak çalınabilen bir enstrümandır. Bu nedenle otururken sandalye oturmağının tamamı üzerine, sırtımızı yaslayacak şekilde değil, uç kısma doğru oturmak gereklidir. Udun tutulması ise sağ bacak ve sağ omuz ile udun gövdesi bacağımıza 90 derece olacak şekilde tutulmalıdır (Torun, 1996, 49-50) Ud' un sapı ile vücut arasında meydana gelen açının geviş tutulması ile sol elin ve kolun tiz perdelerde serbest hareket edebilmesi sağlanacaktır (Targan, 1995, 1).

Mızrap tutuşu ve teknikleri:

Ud eğitiminde ud'u doğru ve etkili bir şekilde icra edebilmek ve tel geçişlerini hatasız yapabilmek için sağ eldeki mızrap tutuş tekniğinin düzgün olması gerekmektedir. Bu nedenle mızrabı tutuş tekniği ud çalmada etkili bir davranış olarak yorumlanabilmektedir.

Ud icrasında mızrap tutuşu, dışta kalan ucun tele vurulduğunda eşit bir şekilde esnemesi ve ud'dan güçlü bir şekilde ses üretilebilmesi açısından, baş ve işaret parmaklarının arasında ve tele 45 derecelik açı ile tutulmaktadır. (Torun, 1996, 51-53). Bu sayede çalım sırasında üst ve alt mızrap vuruşlarında aynı gürlükte ses üretilip ud daha kaliteli ve daha seri bir şekilde icra edilebilmektedir.

Mızrap vuruş teknikleri de ud eğitiminde önemli bir başka temel kavramlardan biri olmaktadır. Farklı tartımlarda ve telden tele geçişlerde bu farklı mızrap tekniklerinin kullanımı, zor ve hızlı pasajların kolaylaştırmaktadır.

Spiccato:

İtalyanca bir kelime olan spiccato, notaları birbirinden kopuk şekilde zıplatarak seslendirme anlamına gelmektedir

Flageolet (flajöle):

Telin farklı kısımlarına parmak ucu ile hafifçe dokunup mızrap vuruşu ile telin armonik seslerini üretmek için kullanılan teknik olarak açıklanabilmektedir.

Glissando (kaydırma):

Ud icrası sırasında bir sestem diğerine geçerken, kesinti olmadan aradaki seslerin de duyurularak çalınması şeklinde tanımlanabilmektedir.

Vibrato:

Vibrato, ud öğretiminde kullanılan temel kavramlardan biri olmaktadır. İhtizaslı (titreşimli), titreşim, her biri dalgalanışlı seslerle anlamına gelmektedir (Gazimihal, 1961, 267). Vibrato, bir müzik sesinde meydana getirilen küçük bir frekans değişikliği ve ona bağlı olarak ortaya çıkan genlik ve ses rengi değişiklikleridir (Ak, 2013, 32). Ud' da vibrato perdeye basan parmağın çok küçük, yaklaşık olarak 1-2 milimetre sağa sola kaydırılarak elde edilebilmektedir. Genellikle daha etkili ve hoş sesler üretebilmek için kullanılmaktadır.

Legato:

Bağlı, notaların, üzerindeki bağ çizgisi süresince bir nefeste, tek yay çekişte ya da tek mızrap vuruşunda klavye üzerinde akıcı bir surette çıkarılacağını ifade eden terim olarak adlandırılmaktadır (Gazimihal, 1961, 144). Müzikte seslerin daha yumuşak ve kesintisiz icra edilmesi amacı ile kullanılmaktadır.

Çift ses:

Müzikte ikili, üçlü, beşli, dördü gibi çeşitli aralıkları farklı parmak pozisyonları ile basabilmek ve farklı armonik tınıları entrümında çıkararak farklı duyguları yakalamak amacı ile kullanılan bir temel davranıştır. Çift ses çalışmak sağlam bir entonasyonun temelini oluşturmaktadır. Bu sebep ile parmak baskısı yapan sol elin iki tele birden yerleşmesinde parmakların eş güdümü önem kazanmaktadır (Kurtaslan, 2012, 190)

Süslemeler:

Süslemeler, eserin dönem özelliklerine ve bestecinin yazma stiline uygun olarak ve nota yazısında ifade edildikleri gibi çalınırlar" (Büyükaksoy'dan Akt. Kurtaslan, 2012, 189). Batı müziğinde kullanılan çarpma, mordan, grupetto ve tril gibi süslemeler Türk müziği' n de de kullanılmakta olup asıl notanın önünde küçük şekil olarak yazılıp çalınmaktadır.

METOT

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma modeline uygun olup durum saptamaya yönelik olarak yapılmıştır. Nitel araştırmaların temel özellikleri; problemin tanımlanması, çevresel faktörlerin katılımcılar çerçevesinde çalışılması, verilerin amaçlı seçilmiş küçük bir grup katılımcıdan elde edilmesi, katılımcılar ve çevrelerinin betimleyici öykülerine ulaşmak amacıyla sayısal olmayan, yorumlayıcı yaklaşımların kullanılmasıdır (Flyvbjerg, 2006, s. 58 den Akt., Çalışkan, 2010). Durum çalışması, güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan görgül bir araştırma yöntemidir (Yin, 1984, 23 den akt. Yıldırım ve Şimşek, 278)

Araştırmanın amaç ve önemi

Bu araştırmanın amacı, Reşat Aysu'nun bestelemiş olduğu Nihavent saz semaisinin ud öğretimindeki temel teknik unsurlar açısından analiz edilerek eğitsel bir saz semaisi olup olmadığını araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Eserde hangi sağ el teknikleri kullanılmaktadır?
2. Eser hangi sol el tekniklerini (pozisyonlar) içermektedir?

Araştırma, söz konusu nihavent saz semaisinin ud eğitimine yönelik temel teknik unsurları taşıması, geliştirici olması, ud eğitiminde kullanılabilir bir eser olması ve ud eğitimi veren kurumların müfredatlarına alınması açısından önemlidir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada eser ile ilgili veriler (konser kayıtları, konser programları, icracı yorumları) doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi tekniği, resmi ya da özel kayıtların toplanması, sistematik

olarak incelenmesi ve değerlendirilmesinde yararlanılan bir veri toplama aracıdır. Bu tekniğe ihtiyaç duyulmasının nedeni veri toplamada çokluluğun sağlanması ve başka teknikler aracılığı ile araştırmanın olanak dışı olmasından kaynaklanmaktadır (Ekiz, 2009: 70). Nitel araştırmalarda doğrudan gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda veya araştırmanın geçerliliğini arttırmak amacıyla, görüşme ve gözlem yöntemlerinin yanı sıra, çalışılan araştırma problemiyle ilişkili yazılı ve görsel materyal ve malzemeler de araştırmaya dahil edilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 187). Eserin dokümanlarına Türk Musikisi Vakfı'nın hayata geçirdiği nota külliyatından ulaşılmıştır.

Verilerin analizi

Toplanan veriler, içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirlerine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve anlaşılır biçimde organize etmek ve yorumlamaktır. Bu amaçla toplanan veriler önce kavramsallaştırılmış, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmiş ve verileri açıklayan temalar saptanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011:227). Nihavent saz semaisinin mevcut olan edisyonu daha önceki seslendirmeleri de referans alınarak araştırmacı tarafından yeniden incelenmiştir. Araştırmanın güvenilirliği için araştırmacının verilerden elde ettiği bulgular, Kültür Bakanlığı Klasik Türk Musikisi korosundan bir ud sanatçısı ve alanında uzmanlığını yapmış bir ud eğitimcisi olmak üzere 2 uzman tarafından kontrol edilerek teyit edilmiştir.

BULGULAR ve YORUMLAR

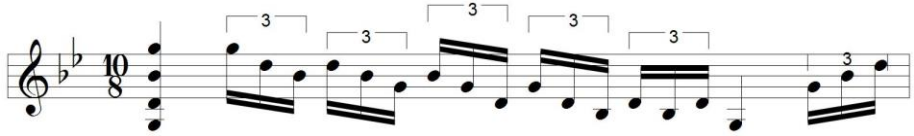
Bu bölümde araştırmanın amacına uygun olarak elden edilen veriler kavram kategorilerine göre kodlanarak yorumlanmıştır.

1. Eserde hangi sağ el teknikleri kullanılmaktadır?

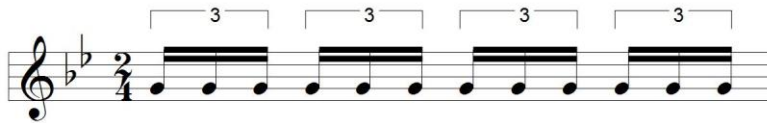
Ud sazında sağ el teknikleri genelde mızrap kullanma veya klavye üzerinde notaları yeri geldiğinde mızrap vurmadan icra etme şeklinde yorumlanmaktadır. Eser sağ el tekniği açısından incelendiğinde 16' lık notalarla yapılan üçlemelerde kullanılan mızrap tekniği, tremolo ve çift sesler için kullanılan mızrap tekniği ve 32' lik notalarla yapılan hızlı pasajlar ve yine aynı notalarla yapılan altılamalar için kullanılan mızrap tekniği gibi teknikler içermektedir.

Üçleme Tartımlarında kullanılan Mızrap Teknikleri:

Örnek 1 (Hane 1, ölçü 1)

Ud icrasında 16' lık veya farklı değerlerde yapılan üçlemeler üç farklı mızrap vuruş tekniği ile icra edilmektedir. Eserdeki üçleme uygulamaları genellikle 16'lık notalarla yapılmıştır ve farklı bölümlerde sıkça kullanıldığı görülmektedir.

1.	V	V	Λ	V	V	Λ	V	V	Λ	V	V	Λ
2.	V	Λ	V	V	Λ	V	V	Λ	V	V	Λ	V
3.	V	Λ	V	Λ	V	Λ	V	Λ	V	Λ	V	Λ

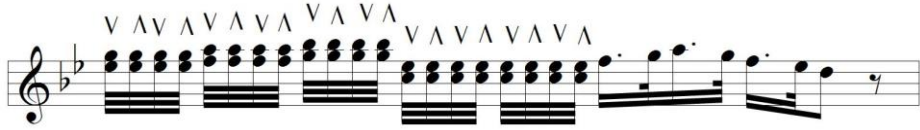
Bu mızrap vuruşları yukarıdaki şekilde görüldüğü gibidir. Üçlemelerdeki mızrap vuruşları pasajlardaki notaların yazılışına ve icracının tercihine göre değişiklik göstermektedir ve pasajların en kolay şekilde icra edileceği mızrap vuruş şekli seçilmektedir.

Tremolo ve Çiftsesler İçin Kullanılan Mızrap Teknikleri:

Örnek 2 (Teslim, Ölçü 5)

Çift seslerde tremolo tekniğini ud icrasında uygulamak bir hayli zordur ve biraz uzun çalışma zamanı ve sabır gerektirmektedir. Yapılabilen tremololar sekizlik, onaltılık, otuzikilik ve altmışdörtlük notalar ile değişiklik göstermektedir. Bu tremololar yazıldığı nota ve tartıma göre değişik hızlarda ve geniş bilek hareketleri ile icra edilmektedir. Resim 2 de görülen çift ses tremolonun açık olarak yazılmış mızrap vuruşu şu şekildedir:

Burada tremolo çift ses ile yapılmasından dolayı mızrap vuruşlarında bileğin mızrabın iki notaya da vurmasını sağlayacak şekilde geniş olarak hareket ettirilmesi gerekmektedir.

32'lik Notalarla Yapılan Hızlı Pasajlarda Kullanılan Mızrap Teknikleri:

32'lik notalarla yapılan hızlı pasajlar ve nadiren de olsa kullanılan altılama tartımları klasik Türk musikisi saz müziğinde oldukça sık kullanılan ve tercih edilen nota tartım şekilleri olmaktadır. Eser incelendiğinde bu tür tartımların 1., 2. ve 3. hanelerde sıkça kullanıldığı görülmektedir.

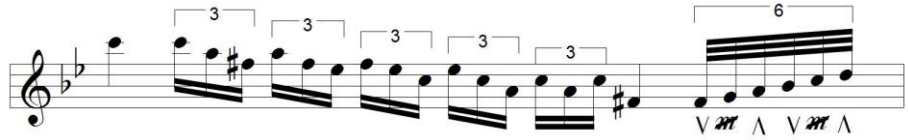
32'lik Nota Pasajları:

Örnek 3 (Hane 1, 2, 3 Ölçü 4, 13, 17)

Altılama:

Örnek 4 (Hane 1, Ölçü 3)

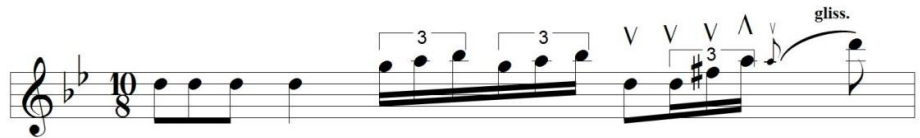

Yukarıdaki tartımda 32'lik notalar ile yapılan 6'lama üst alt olacak şekilde mızrap vuruşu ile icra edilebileceği gibi şekilde görülmekte olduğu gibi bazı notalar mızrap vuruluşuz şekilde de icra edilebilir. Bu şekilde mızrapsız olarak icra icrayı yapan kişiye daha fazla ajilite yapma imkanı sağlayacaktır.

Glissando (Kaydırma):

Eserde glissando (kaydırma) tekniğine üçüncü hane de rastlanmaktadır. Glissando (kaydırma) genellikle klavye üzerinde mevcut pozisyonlar arası geçişler ve ud' un icrasını teknik ve estetik açıdan zenginleştirmek maksadıyla kullanılmaktadır.

Örnek 5 (Hane 3, Ölçü 15)

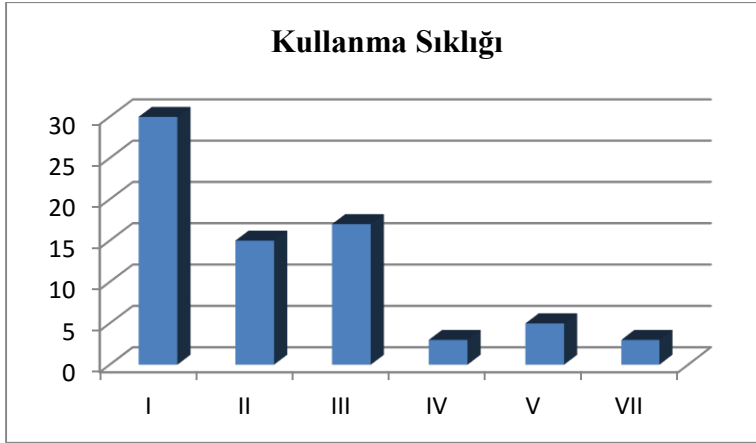

2. Eser hangi sol el tekniklerini (pozisyonlar) içermektedir?

Ud öğretiminde üzerinde durulan konulardan birisi sol elin klavye üzerine doğru yerleşmesi ve doğru yerlere basmasıdır. Başlangıç aşamasında sol el pozisyonunun doğru yerleşmesi ileride yaşanacak entonasyon sorunlarını önemli derecede ortadan kaldıracaktır. Bir eser öğrenciyi verilirken eserin içerdiği sağ ve sol el teknikleri dikkate alınması gereken en önemli noktalardan birisidir. Özellikle eserin hangi pozisyonları içerdiği eser seçimi için önemlidir. Aşağıdaki tablolarda eserde hangi pozisyonların ne sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Eserdeki pozisyon geçişleri hesaplanırken kullanılma sıklığı göz önünde tutulmuştur.

Eserin tamamı sol el teknikleri açısından incelendiğinde, eserin 7 pozisyon içerdiği, ayrıca temel düzeyde çift ses, spiccato ve çarpma gibi süsleme tekniklerini içerdiği görülmektedir.

Tablo 1 Pozisyonların kullanılma Sıklığı

Tablo 1'e göre eserde pozisyon kullanma sıklığı I. ile III. Pozisyon arası olarak görülmektedir. Buna göre eserde I., II. ve III. pozisyonların sıkça kullanıldığı ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2 Pozisyonlar Arası Geçişlerin Kullanılma Sıklığı

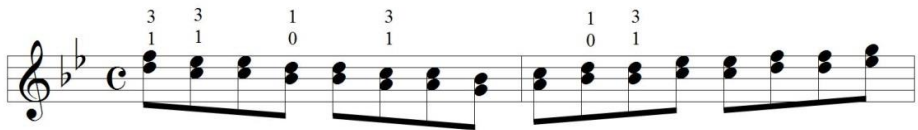
Tablo 2’de eserdeki pozisyon geçişleri kullanma sıklığı I. ile III. pozisyonlar arasında olduğu görülmektedir. Tabloya göre eserde I. ile III. pozisyon arası geçişlerin yoğun olarak kullanılmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Süslemeler:

Çift Ses

Eserde çift ses uygulamalarına teslim bölümü ve 2. hanede rastlanmakla birlikte saz semaisinin 4. hanesinde yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir.

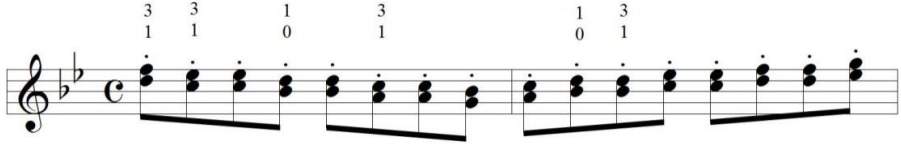
Örnek 6 (Hane 4, Ölçü 25, 26)

Spiccato:

Eserde spiccato uygulamalarına 4. hanede tek ve çift seslerde rastlanılmaktadır. Burada sağ el mızrap vuruşunu yaparken sol elin klavyede basılı kalmamasına hafifçe kaldırılarak spiccato tekniğine özgü ses karakterinin çıkarılmasına özen gösterilmelidir.

Örnek 7 (Hane 4, Ölçü 18, 19)

Örnek 8 (Hane 4, Ölçü 25, 26)

Çarpma

Örnek 9 (Teslim, Ölçü 3)

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuç

Reşat Aysu'nun nihavent saz semaisi'nin analizinin bulgularından elde edilen sonuçlar doğrultusunda analizi yapılan saz semaisi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi anabilim Dallarında verilmekte olan ud eğitiminin ilk yıllarından itibaren kazandırılması istenen temel teknikleri içerdiği görülmektedir. Eserde sağ el teknikleri bakımından elde edilen bulgulara göre üçlemeler, tremolo ve çift ses, 32'lik nota değerleri ile yapılan altılama ve hızlı pasajlar ve glissando gibi uygulamalara rastlanılmıştır. Eser sol el teknikleri bakımından incelendiğinde, Reşat Aysu'nun nihavent saz semaisindeki pozisyon geçişlerinin I ve III. pozisyonlar arası yoğunlaştığı görülmektedir. Eserde özellikle 1. hane, teslim ve 2. hane bölümlerinde bulunan üçleme, altılama, çift ses ve akor tekniklerinin bulunması bakımından sol elin ajilitesinin geliştirilmesi bakımından faydalı olduğu ortaya çıkmıştır. Eserin 1. Hanesi, teslim ve 2. hanesinde en yüksek pozisyon V. Pozisyon olmasına rağmen I. ve II. Pozisyon arası geçişlerin yoğunlaştığı; eserin 3. hanesinde en yüksek pozisyonun VII. Pozisyon olmasına rağmen geçişlerin I. ve II pozisyonlar arası olduğu; 4. Ve son hanede ise I. ve III. pozisyonlar arası geçişlerin yoğunlaştığı görülmüştür. Ayrıca eserde temel düzeyde çift ses, spiccato, çarpma ve akor gibi süsleme tekniklerinin mevcut olduğu görülmüştür. Bu sebepten dolayı eserin pozisyon bilgisi ve uygulamaları bakımından yeterli ve temel düzeydeki çift ses, spiccato, çarpma ve akor gibi süsleme tekniklerinin öğretilmesi bakımından uygun olduğu olduğu tespit edilmiştir.

Reşat Aysu'nun nihavent saz semaisi sağ ve sol el teknikleri bakımından incelendiğinde;

Öneriler:

Özellikle kullanılan 16'lık nota değerleri ile yapılmış üçlemeler, 32'lik nota değeri ile yapılmış hızlı pasajlar, glissandolar, spiccato ve çarpmalar olması sebebi ile bu tür tekniklerin geliştirilmesi için;

Eserin tamamının temel pozisyonlar arası geçişleri içermesi bakımından temel pozisyonlar arası geçiş sorunlarının ortadan kaldırılması için;

Eserin bütünü ile bu uygulamaların yapılabileceği gibi birkaç bölümü ile de bu tekniklerin bu eser ile verilebileceği için bu eser tercih edilmelidir.

Araştırmada vurgulandığı gibi saz semailerinin ud eğitimindeki yeri büyüktür. Bu sadece nedenle geçmişte bestelenmiş eserlere bağlı kalınmamalı, ud için günümüz eğitim anlayışına uygun yeni eğitsel nitelikte eserler bestelenmelidir. Ulusal bir ud eğitimi repertuarı oluşturabilmek bakımından ud alanında uzmanlaşmış eğitimciler ve bestecilerin ara ara bir araya gelmeleri ve görüş alış verişinde bulunmaları faydalı olacaktır.

KAYNAKLAR

Helvacı, O., (2006) *20. Yüzyıl Türk Müziğine Farklı Bir İz Bırakan M. Reşat Aysu'nun Hayatı ve Bestecilik Kimliği*, Gazi Üniversitesi Gazi eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 26, Sayı 3, Ankara, 33

Özkan İ. H., (1998), *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri Kudüm Velveleleri*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 81

Ak, A. Ş., (2014), *Türk Musikisi Tarihi*, Akçağ Yayınları, II Baskı, Ankara, 391-392

Özalp, N., (1986), *Türk Musikisi Tarihi II-Derleme-*, TRT Müzik dairesi Basılı Yayınlar Müdürlüğü, Cilt II, Ankara, 170

Torun, M., (1996), *Ud Metodu "Gelenekle Geleceğe"*, Çağlar Yayınları, İstanbul, 49-50

Targan, Ş. M., (2000), *Ud Metodu – Şerif Muhittin Targan*, Çağlar Musikî Yayınları, İstanbul, 1

Gazimihal, M. R., (1961), *Musiki Sözlüğü*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 144-267

Ak, A. Ş., (2013), *Türk Saz Musikisinde Süsleme*, Dolunay Basımevi, Konya, 32

Kurtaslan Z., (2012), *Necdet LEVENT' in 1 Numaralı Keman Konçertosu' nun Keman Öğretimindeki Temel Davranışlara Yönelik İçerik Analizi*, İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, Cilt 2, sayı 5, Malatya, 189-190

Çalışkan, M., (2010). *Öğrenme Stratejileri Öğretiminin Yürütücü Biliş Bilgisine, Yürütücü Biliş Becerilerini Kullanmaya ve Başarıya Etkisi*. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Konya, 58

Yıldırım A, Şimşek H., (2011), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık: Ankara, 187-278

Ekiz D., (2009), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri: Yaklaşım Yöntem ve Teknikler*, Anı Yayıncılık, Ankara, 70